

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-277 (Özelleştirme Nihai Bildirim)
Karar Sayısı : 11-61/1629-568
Karar Tarihi : 14.12.2011

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

B.RAPORTÖRLER : Serpil YANIK, Canan KARAMANOĞLU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

D. DOSYA KONUSU: İşletimi ve mülkiyeti Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMI) ait olan İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminal Binası ve müteimmimleri ile CİP ve İç Hatlar Terminal Binası ve müteimmimlerinin, 5335 sayılı "Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un 33. maddesi uyarınca, kiralanmak suretiyle işletme hakkının TAV Havalimanları Holding A.Ş. (TAV)'ye devredilmesi işlemine izin verilmesi talebi.

E. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 25.08.2011 tarih ve 6162 sayı ile giren DHMI'nin ön bildiriminde, dosya konusu işleme ilişkin ihale şartnamesi hakkında, 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" çerçevesinde Rekabet Kurulunun görüşü talep edilmiştir.

23.09.2011 tarih ve 5589 sayılı mesleki daire görüşü ile 29.09.2011 tarih ve 6792 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal eden DHMI'nin görüşü dikkate alınarak, 13.10.2011 tarih ve 11-52/1307-M sayılı karar ile konuya ilişkin Rekabet Kurulu Görüşü oluşturulmuş ve anılan İdare'ye bildirilmiştir.

Takiben, DHMI'nin, Kurum kayıtlarına 30.11.2011 tarih ve 8193 sayı ile giren, ihalede en yüksek teklifi veren TAV'a ilişkin izin başvurusu üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesinin, 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ"ın ve 1998/4 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 12.12.2011 tarih ve 2011-4-277/ ÖN-11-187.SY sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu, 14.12.2011 tarih ve REK.0.18.00.00-120.01.05/616 sayılı Başkanlık Önergisi ile 11-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

F. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, 4054 sayılı Kanun kapsamında izne tabi olduğu belirlenen bildirim konusu işleme, aynı Kanun'un 7. maddesi kapsamında hâkim durum yaratılması veya bir hâkim durumun güçlendirilmesi suretiyle rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açmayacağından, izin verilmesinin uygun olacağı görüşüne yer verilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

Dosya mevcudu bilgiler dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "havalimanı/havaalanı terminal işletmeciliği hizmet pazarı"; ilgili coğrafi pazar ise "İzmir ili" olarak belirlenmiştir.

11-61/1629-568

G.2. Devre Konu Birim: İzmir Adnan Menderes Havalimanı

1987 yılında hizmete açılan İzmir Adnan Menderes Havalimanı, şehir merkezine 18 km uzaklıktadır. Toplam 8.230.945 m²'lik alanda kurulu bulunan havalimanında 28.500 m² iç hatlar ve 107.699 m² dış hatlar olmak üzere, toplam 136.199 m² büyüklüğünde, 9.000.000 yolcu/yıl kapasiteli 2 yolcu terminali mevcuttur.

50 G.3. Devralması Muhtemel Taraf: TAV Havalimanları Holding A.Ş.

TAV, diğer TAV grubu şirketleriyle birlikte yurtiçinde ve yurtdışında havalimanı yapım, işletim ve iyileştirme faaliyetleri yürütmektedir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. İşlemin Niteliği ve 1998/4 sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirilmesi

60 Dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda, ön bildirim yapılan, DHMİ'ye ait İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut İç Hatlar Terminali, CIP ve müteemmimlerinin, kira sözleşmesinin imzalanarak, İdare'nin teşkil ettiği heyet/heyetlerce devir teslim yapıldığı tarihten 31.12.2032 tarihine kadar, Mevcut Dış Hatlar Terminal Binası ve müteemmimlerinin 10.01.2015 tarihinden, 31.12.2032 tarihine kadar kiralanması suretiyle işletilmesinin, imtiyaz devri niteliğini haiz ve mer'i mevzuat çerçevesinde de özelleştirme olması sebebiyle, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında yer aldığı tespit edilmiştir.

Öte yandan, 1998/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesine göre, Kuruma ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yolu ile devralma işlemleri Kurul iznine tabidir. Bu çerçevede, 13.10.2011 tarih ve 11-52/1307-M sayılı Kurul kararında ön bildirim tabi olduğu sonucuna varılan başvuru konusu işlemin Kurul iznine tabi olduğu anlaşılmıştır.

G.4.2. İşlemin 2010/4 Sayılı Tebliğ Açısından Değerlendirilmesi

Bildirime konu işlem, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 6. maddesi uyarınca, devralanın işlem neticesinde hâkim duruma gelme veya mevcut hâkim durumunu güçlendirme imkânının olup olmadığı yönüyle incelenmiştir.

70 İşlem taraflarının faaliyetlerinin yatay olarak çakıştığı, etkilenen pazar "havalimanı/havaalanı terminal işletmeciliği hizmetleri"dir. İşlemin devralan tarafı olan TAV iştirakleri aracılığıyla, gerek bildirim konu İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, İstanbul Atatürk Havalimanı ve Ankara Esenboğa gibi yurtiçi, gerekse yurtdışı havalimanlarında terminal işletmeciliği yapmaktadır.

80 İzmir Adnan Menderes Havalimanı, iç hat ağırlıklı bir havalimanı olup, turizme ve belirli bir sezona odaklı yapı sergilemediği için yakın bölgelerdeki diğer havalimanlarından gerek hinterland, gerekse talebi belirleyen faktörler açısından ayrışmakta ve "İzmir ili" coğrafi bölgesindeki tek havalimanı olma özelliğini taşımaktadır. Bildirim konusu işlem, özelleştirme öncesi tekel olarak yürütülen terminal işletmeciliği faaliyetlerinin bir özel sektör teşebbüsüne devredilmesinden ibaret olup; ilgili coğrafi pazar dikkate alındığında, özelleştirme işlemi sonrasında pazar yapısında oyuncu sayısı ve yoğunlaşma oranı açısından bir değişiklik olmayacağı görülmektedir.

Taraflar arasında imzalanacak "Kiralama Sözleşmesi"nden, TAV'ın, işletmede, tamamen DHMİ'nin gözetim ve denetimi altında yönetim, sorumluluk ve yetki üstlenebileceği; iç ve dış hat yolcu servis ücretinin tarife tespitinin İdare tarafından yapılacağı; Sözleşme'de kiracıya tahsis edileceği belirtilen diğer gelirlere ilişkin ücret tarifeleri için, İdare'nin uluslararası havalimanlarında uyguladığı ücret tarifesinin esas alınacağı ve tarifede yer almayan kalemler için kiracının kendi oluşturacağı tarifenin de İdare'nin onayına bağlı olacağı anlaşılmaktadır.

11-61/1629-568

90 Dolayısıyla, özelleştirme sonrasındaki yapıda, TAV idari otorite olan DHMİ'nin sıkı gözetimi altında faaliyet gösterecektir.

Öte yandan, bildirimde, devralma işlemi sonrasında iç ve dış hatlarda yaratılacak kapasitenin istihdam açısından bölgeye katkısının olacağı, TAV'ın hâlihazırda işlettiği İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali ile işlem sonucunda devralınacak "İç Hatlar Terminali" faaliyetlerinin birlikte yürütülmesinin etkinlik doğuracağı, buna benzer etkilerin İstanbul Atatürk ve Ankara Esenboğa havalimanlarında görüldüğü ve transfer yolcu sayısında büyüme kaydedildiği açıklanmıştır.

100 Kamu tekelindeki mal ve hizmet üretimine ilişkin ekonomik faaliyetlerin özelleştirme yoluyla devredilmesi işlemlerinde, oyuncu değişikliği yaşanmakla birlikte, mevcut yapı (tekel) korunmaktadır. Söz konusu stratejilerin arkasındaki unsur, daha çok devletin oyuncu olarak pazarda yer almak istememesi ve/veya mal ve hizmet üretiminin özel sektör tarafından daha etkin bir şekilde yerine getirileceği düşüncesidir. Bu tür özelleştirme işlemleri sonrasında, pazarda rekabet ortamı oluşturulamamakta; ancak özelleştirmeye konu unsurun ihale yöntemi yoluyla devredilmesi halinde satışa yönelik rekabet ortamı yaratılmaktadır. Dolayısıyla, söz konusu işlemlerde önemli olan, ihalenin mümkün olduğu kadar rekabetçi geçmesini sağlamaktır.

Bu bilgiler doğrultusunda, bildirim konu işlem sonrasında, pazardaki rekabet koşulları açısından olumsuz bir değişim yaşanmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

110 1. İşletimi ve mülkiyeti DHMİ'ye ait olan İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminal Binası, Müteemmimleri ile CİP ve İç Hatlar Terminal Binası ile Müteemmimlerinin kiralanmak suretiyle işletme hakkının TAV Havalimanları Holding A.Ş.'ye devredilmesi işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna,

2. Adı geçen teklif sahibi tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesinde sakınca olmadığına

120 OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.